

Vaszary János (1867-1939)

Tengerpart napernyőkkel, 1928

Olaj, vászon, 42x62 cm
Jelezve balra lent: Vaszary J.

Proveniencia:

• Révész-gyűjtemény

Kiállítás:

• Neuzzeitliche Ungarische Ausstellung, Nürnberg, 1929, katalógus: 390. szám (*Meereslandschaft mit Sonnenschirmen*)
• Vaszary János emlékkiállítás. Qualitas Galéria, 1992. március-április, 14. kép (*Strandjelenet* címen)

Kikiáltási ár: 9 500 000 Ft / € 37 255

Vaszary János: Bámszékő ağı, magántulajdon

„És ez az örökké mozgó, lármás, önmagát élő és megsokszorozó tömeg színes kabinok és még színesebb ernyők és vitorlaszerűen kifeszített tendellák közt zajlik; itt futkos, lármáz, alszik és úszik reggeltől – késő estig. Az elmaradhatatlan alkalmi árusok, Verdi és Leoncavallo torzított áriáit ordítózva, percenként harsogva robognak át a tömegben cornettiit, craftlit, mandolát, stella gelatót, szőrmét, gyöngyöket, égetett cukrot és újságot il Resto del Carlinót kínálva. Talán valamikor napnyugtakor Alexandria fárosza körül, vagy egy nérói cirkusztájéján lehetett ilyen mozgalmas, színgazdag életet látni. Ez itt a festő bazárja, Mekhája és Szent Gangesze. ... A nap lángol és a tenger ontja a hűs szelet. Itt ülök és festek, – megettem és körülöttem az elmaradhatatlan érdeklődők, akik, ha megszólalnak, mindig csak azt hajtogatják: bell' colori.

A nap fiai, a szín szerelmesei.” (Vaszary János: Ravenna-Rimini. Pesti Napló 1928. szeptember 29.)

1928

A fenti idézet Vaszary élménybeszámolója 1928 nyaráról, melyet részben Riminiben töltött el. A festő ekkor hatvanegy éves anyagilag és erkölcsileg megbecsült alkotó és tanár, a hazai modernnek vezető egyénisége. Úgy tűnik, egy pillanatra sikerült megnyernie a kulturális-politikai elit rokonszenvét is, mivel az 1928-as Velencei Biennálé egyik főszervezője, ő maga 48 művel szerepelt a nemzetközi szemlén. Kitűntették, egy művét megvásárolta az olasz állam. Az ezt követő nyár bizalommal, optimizmussal telt el, Vaszary korát meghazudtolva tele volt alkotókedvvel, művészi energiával.

Csíkos napernyők

1927-től kezdődően tengerparti utazásainak köszönhetően életművében jelentős helyet foglalnak el a strandképek. Többek között Portorose (1927), Rimini (1928), Nervi, (1929), Pesaro (1930), Alessio (1933), Rapallo (1934), San Remo (1937) nyári utazásainak színhelyei. A polgárság kedvelt üdülőhelyei, ahol az idős Vaszary pillanatfelvételeit készíti, lenyűgözve a nyüzsgéstől, a színek kavalkádjától. Ahogy élménybeszámolójából is kitűnik, a napernyők, *tendellák* formáikkal, vidám színezésükkel különösen lekötik figyelmét, így strandképeinek később is fontos motívumává válnak (Lásd pl.: *Tengerpart. Pesaro, 1930*, Magyar Nemzeti Galéria, leltári szám: 58.244.T, *Viareggio-i fürdősátrak*, magántulajdon)

Képkivágat

Az aukción szereplő kép legfőbb jellegzetessége a csíkos napernyő merész előtérbe helyezése, mely a kompozíció jelentős részét kitölti. Számos Rimini-kép ismert, köztük a Révész-gyűjteményből több mű is, amelyek szemléletükben azonban jóval közelebb állnak a valósághoz. Festményünk közvetlen analógiáját szintén egy magángyűjteményben őrzött strandkép jelenti, ahol a vitorlaszerűen kifeszített fürdősátrak és napernyők központi motívumként tűnnek fel a festményen.

Az aukción szereplő kép azonban a strandon látott és rajzolt motívumok frappáns összevágásából született meg, feltehetően már otthon, műtermében. A feltett karú, szaladó női alak az életöröm kifejezését nyújtja. A kép esszenciáját adja Vaszary strandon szerzett élményeinek a nap fiairól és a szín szerelmeseiről.

Kopócsy Anna

